

Handläggare
Marcus Haglund
Telefon: 08-50820092

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2024-10-24

Remiss av motion om att införa Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB)

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/607

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

En remiss från kommunstyrelsen har inkommit till stadsdelsnämnden kring en motion om att införa Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB). Motionen beskriver att det skett en eskalering av gängkriminella konflikter de senaste åren genom hänsynslösa skjutningar och sprängattentat mot privatbostäder och i den offentliga miljön, vilket ytterligare ökar risken för att allmänheten kan komma att skadas eller dödas. I samband med denna eskalering har Malmö stad infört funktion Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB) som en del av den centrala krisledningen. Stockholm är en av de kommuner som drabbats värst av de senaste årens våldsvågor, varför staden bör överväga att införa en motsvarande funktion för att säkerställa dess funktionalitet.

Förvaltningen bedömer förslaget om att införa SKiB som svärigenomförbart med anledning av Stockholms stads förvaltningsstruktur. Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

En remiss från kommunstyrelsen har inkommit till stadsdelsnämnden kring en motion om att införa Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB).

Motionen är skriven av Jan Jönsson (L) och Anne-Lie Elfven (L). Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd och Röda Korset.

Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 1 november 2024.

Ärendet

Motion om att införa Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB) beskriver att det skett en eskalering de senaste åren genom gängkriminella konflikter som inneburit hänsynslösa skjutningar och sprängattentat mot privatbostäder och i den offentliga miljön. Även anhöriga till gängkriminella har blivit måltavlor för dessa gärningar, vilket ytterligare ökar risken för att allmänheten kan komma att skadas eller dödas. Vidare beskrivs det att dessa extraordinära kriser berör hela samhället, varför staden behöver vara tillräckligt rustad för att snabbt kunna sätta in ett samordnat krisstöd vid behov. Staden har riktlinjer för hur krisstöd ska aktiveras vid dessa typer av händelser, men det anges att stödet trots detta har fungerat bristfälligt vid enstaka tillfällen vilket drabbade vittnat om i media.

I motionen nämns vidare att Malmö stad har infört funktionen Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB) som en del av den centrala krisledningen, med mandat att aktivera krisstödet vid en allvarlig händelse. Funktionen används för att exempelvis samordna socialjouren, stadens fältassistenter, centrum för brottsutsatt, civilsamhällsorganisationer och fungera som kontaktväg för olika externa samarbetsaktörer så som polis och räddningstjänst.

Vidare beskrivs Stockholm som en av de kommuner som drabbats värst av de senaste årens våldsvågor, varför staden bör överväga att införa en motsvarande funktion för att säkerställa dess funktionalitet. Med anledning av detta föreslår motionären:

1. Att staden utreder införandet av en samordningsfunktion motsvarande Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB) som införts i Malmö.
2. Att staden utifrån Malmös utvärdering av SKiB utreder om övriga beredskapsfunktioner kan stärkas ytterligare för att säkerställa snabb och effektiv samordning i händelse av olika typer av kriser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning HR och utveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen bedömer förslaget om att införa SKiB som svårgenomförbart med anledning av Stockholms stads förvaltningsstruktur. I Röda korsets rapport ”Ensamma i krisen –

perspektiv på stöd till dem som drabbas av det dödliga våldet” beskrivs SKiB enligt följande:

”Sedan 2020 arbetar Malmö stad med en ny krisstödsorganisation, där man bland annat infört funktionen Samordnare Krisstöd i Beredskap (SKiB) med mandat att aktivera krisstödet vid en allvarlig händelse. SKiB är en del av den centrala krisledningen i staden och ska börja arbeta inom fem minuter vid en händelse.

Under en insats håller SKiB-funktionen löpande kontakt med myndigheter och civilsamhällesorganisationer, inklusive trossamfund och fastighetsägare (Ramboll, 2024). I den utvärdering som gjordes av Ramboll 2024 framgår att man gått från en snävare definition av allvarliga händelser till en mer kontext- och situationsbunden analys. I utvärderingen framkommer att man tidigare främst agerat utifrån exempelvis bränder eller översvämningar men att organisationen idag i större utsträckning aktiveras vid aktörsdrivet våld, exempelvis skjutningar eller sprängningar.”

Det är värt att notera att Malmö stad inte har några stadsdelsnämnder, varför en direkt jämförelse inte bedöms möjlig.

Stadens aktuella rutiner vid en inträffad kris eller extraordinär händelse innefattar att stadens tjänsteperson i beredskap (TiB) tar omedelbar kontakt med relevanta förvaltningar och bolag för att informera om händelsen, inklusive rekommendationer för lämpliga åtgärder. Berörd direktör/VD tar därefter beslut för vilka åtgärder som ska vidtas, exempelvis aktivering av krisledning, krisstöd eller behov av samverkan. Utanför kontorstid och vid akuta skeenden kontakter TiB-funktionen även socialjouren som kan aktivera ett fristående krisstöd, som därefter enligt överenskommelse övertas av berörd stadsdelsförvaltning. Vid större händelser kan stadens centrala krisledning (CKL) även aktiveras och överta ledningen.

För att få avsedd effekt om ett snabbare och mer samordnat krisstöd skulle SKiB-funktionen därför behöva införas så nära det lokala krisstödet som möjligt, det vill säga inom respektive stadsdelsförvaltning. SKiB-funktionen skulle därmed behöva ha ett fristående mandat för att kunna aktivera det lokala krisstödet utan beslut från stadsdelsdirektören. Detta skulle i sin tur riskera att TiB-funktionen behöver kontakta allt fler personer per stadsdelsförvaltning och att vissa missförstånd uppstår.

Ett motsvarande alternativ skulle vara att införa ett mer centralt krisstöd som aktiveras fristående från berörd stadsdelsförvaltnings lokala krisledning, vilket idag redan återfinns inom socialjouren som tidigare nämnts.

Förvaltningen föreslår därför att staden istället bör arbeta med att effektivisera och förtydliga riktlinjer och rutiner om krisstöd så att detta blir mer likriktat inom staden vid inträffade händelser. Det är i nuläget upp till respektive stadsdelsförvaltning i samråd med TiB och/eller berörda samverkansaktör att besluta om och hur lokalt krisstöd ska aktiveras.

Förvaltningen bedömer därmed att följande åtgärder skulle ge en högre effekt för stadens hantering av krisstöd, samt i högre utsträckning utesluta en allt för avvikande bedömning för aktivering och andra åtgärder.

1. Införande av centrala riktlinjer för aktivering av krisstöd, samt tydliggörande av vilka lokala krisledningsfunktioner som bär krisstödsansvaret.
2. Revidering av respektive förvaltnings lokala rutiner för krisstöd, i samband med införande av nya centrala riktlinjer.
3. Utöka samverkan mellan TiB, socialjouren och stadsdelsförvaltningarna.
4. Implementera ett stadsgemensamt begrepp för krisstödsgruppen, i syfte att tydliggöra och undvika eventuella missförstånd.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Carina Idenfors
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Remiss av motion om att införa Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2024-10-04
Carina Idenfors, Avdelningschef	2024-10-04